

984 14.192

KÖZPONTI LAP.

Havi közlemények
a magyarországi irgalmas nővérek
számára.

I. Évfolyam. 1914. Január. 1. Szám. ¹²

N. N. MUSEUM KÖRNYTÁRA
Hirtelkönyvtári
II. növedéknapló
1914/1915. sz.

Budapest 1914.

Az irgalmas nővérek kiadása. I., Ménési-ut 27.

14192

KÖZPONTI LAP.

Havi közlemények
a magyarországi irgalmas nővérek számára.

I. ÉVFOLYAM. 1914. JANUÁR. I. SZÁM.

TARTALOM. Beköszöntő. — Lelkünk megszentelése: A lelkiélet megalapozása. — Hivatásunk munkaköre: Mit ír a tapasztalt Prudenciána nővér a kis Primitiva nővérnek? — Nevelés-oktatás: Hagyjátok a kisdedeket hozzám jönni! — A csodatévő érem a nővérek kezében. — Kérdések - Feleletek. — Szünórák.

Beköszöntő.

Mi idén sz. Vince 1636. január 1-én tiszteletreméltó Le Gras Anyánknak boldog újévet kívánt, e sorokat intézte hozzá: „Új szívet kívánok és egészen új szeretetet Aziránt, aki állandóan époly gyöngéd szeretettel szeret minket, mintha csak most kezdene szeretni; mert Isten szeretete mindig új és változatos és amellet mégis változatlan.“

A mi újévi kívánságunk is az, hogy az összes nővérek szíve, szeretete megújuljon s oly gyöngéd szeretetre gyulladjon Isten és az Ő ügye iránt, mintha csak most kezdené szeretni. Eddig is szerették Őt; szerették Szentiségében, szentjeiben, Egyházában, szegényeiben, hivatásuk bármely munkakörében. De most olybá vegyék eddigi szeretetüket, mintha semmi sem lett volna, mintha csak most kezdenék szeretni Istent, felebarátaikat, hivatásukat.

Egészen új érdeklődést, felfogást, hitet, lelkesedést vigyenek Elébe, hogy mindent, amit eddig pusztá megszokásból, szinte gépiesen végeztek. ezentúl nagyobb

figyelemmel, jobb tudással, tökéletesebben végezzék.

Erre nézve szerető előljárók segédkezett akarnak nyújtani. A parisi előljárók engedélyével és jóváhagyásával, nagy anyagi és erkölcsi áldozattal e lapocskákat indítják meg, amelynek az a célja, hogy a nővéreket úgy a lelki élet terén, mint összes hivatásos kötetleik teljesítésében irányítsa, vezesse, tökéletesítse; hogy rámutasson az észlelhető hiányokra, egyszersmind könnyen érthető, szemléltető módon tárja eléjük a helyesebbet, jobbat, tökéletesebbet.

E lapocska körülbelül havonként jelenik meg s terjedelméhez mértén felöleli a létező munkakörök és teendők minden ágát, útmutatással, jótanáccsal szolgál minden nővérnek. Bár természetesen a sz. hivatás legfőbb kötelességeivel foglalkozik legtöbbet, mégis minden munkakörre kiterjed és alkalomadtán hasznos tudnivalókat közöl, jó tanácsokkal szolgál.

Nagyon örülünk, ha a nővérek egész bizalommal kérdést intéznek hozzánk akár szellemi, akár pedig az anyagi, a mindennapi életbe vágó dolgokra nézve; a „Kérdések és feleletek“ című rovatban legjobb igyekezettel akarunk azokra megfelelni. Viszont azt is igen szívesen vesszük, ha a kedves nővérek bárminő tapasztalatukat, amiről azt gondolják, hogy a többinek hasznára szolgál, szent egyszerűséggel megírják, — akár magyar, akár német nyelven; nem baj, ha talán hibás vagy fogyatékos is a közlemény, majd átalakítjuk. Ily módon még tökéletesebben gyakorolhatják a sz. Alapítónk által annyira sürgetett közösséget és egyöntetűséget, mert hisz nem csupán külső javaik, mint: ruházat, eszközök stb., hanem belső tulajdonaik: tudásuk, tapasztalataik, szerzett képességük és gyakorlottságuk is valamennyi nővér közkincsévé válik.

Központi lapunk az oktató közleményeken kívül

a lélek felüdítéséről is gondoskodik, s e célból úgy édes anyánk, a kath. Egyház, mint drága nevelő-anyánk: a társulat s kiválólag a magyar tartomány életéből is közöl fontos és épületes eseményeket, amelyek egyrészt hálára indítják szívöket az isteni Gondviselés szemmel látható és kézzelfogható megnyilatkozásaiért, másrészt arra buzdítja, hogy áhítatukat és kis áldozataikat megkettőzve, leesdekeljék Istentől a látogatások, csapások megszüntetését, amelyekkel szeretteit — mint nemes ércet a kohóban, — kipróbálni, tisztítani kegyeskedik. Alig lesz ház, amelyben ily épületes, megható, az isteni Gondviselés különös oltalmát hirdető esemény nem történt volna. Ne sajnálják a fáradságot, írják le; hadd örvendjünk, hadd adjunk érte hálát valamennyien, hadd szolgáljon ez is Isten nagyobb dicsőségére!

A „Szünőrák“ rovatában végül olyan rövidebb-hosszabb eseményeket közlünk a nővérek, gyermekek, általában a reájokbizottak köréből, amelyek derűtséget keltenek, a szívet felvidítják, a lelkeket egymáshoz közelebb hozzák s a közös életet földi paradicsommá változtatják. E rovatnál számítunk legjobban a nővérek jóindulatú közreműködésére. Talán nincs is nővér, kinek életében oly esemény elő nem fordult volna, amely annak idején vidám rekreációk tárgyát képezte, s amire mindig mosolyogva emlékszik vissza. Talán a most már a jó Isten kebelén nyugvó és az örökké tartó örömeiket élvező jó nővérekről is tudnak ily eseményeket, egy-egy elmés feleletet, kényes vagy kétséges helyzetből való menekülést stb. Írják le, lehetőleg az idő, hely s egyéb körülmények pontos vagy körülbelül való megnevezésével együtt, akárminő nyelven.

Így kettős, nagy célt szolgál majd e lapocska: egyrészt hűséges segítőtársa, kalauza, tanácsadója, nevelője, lesz a nővéreknek, másrészt meg fel akarja ébresz-

teni, ápolni s mindinkább kifejleszteni a kölcsönös érdeklődést, megértést, szeretetet; hogy minden intézet, minden egyes nővér ne csak tudja, de érezze is, hogy egyetlen nagy családnak s pedig a Szeretet családjának tagja, — hisz sz. Alapítónk vezetőknévül választotta a Szeretetet, — mindannyian a „Szeretet leányai.“ Jó testvérek között pedig nincs versengés, litkolódzás, féltékenység; mindenik azon van, hogy ne csak ő, de a másik is haladjon, tökéletesedjék. Örömük, bánatuk, gondjaik, aggodalmaik közösek s ami fő, mindenütt ne csak ugyanazon felfogás, tudás, eszme, lelkesedés uralkodjék; az eljárás módja, a munka, érintkezés, bánásmód is stb. mindenütt lehetőleg egyforma legyen.

Segítsen erre a jó Isten, és adják rá áldásukat szent Alapítóink, akiket legelső munkatársakul tekintünk, mert oktatásaik állandóan vezérfonalul szolgálnak majd szent feladatunk megvalósításában.

Végezetül arra kérjük még kedves nővéreinket, fogadják készséges szívvel, amit a szeretet nyújt nekik. Olvassák e lapot figyelmesen; s azon cikkeknél, melyek különösen nekik szólnak, ne elégedjenek meg a közös olvasás egyszeri meghallgatásával, hanem olvassák el ismételten szabad perceikben, pl. virrasztásnál, várakozásnál vagy egyéb kínálkozó alkalommal és jegyezzék meg jól az olvasottakat.

E célból nem egy, hanem két vagy még több példányban küldjük meg az egyes intézeteknek, azon kérelemmel, hogy egy példányt a közös olvasás után az intézet könyvtára részére megőrizni, a többi példányt a nővérek használatára bocsátani el ne mulasszák. Arra azonban igen vigyázzanak, hogy e lap épúgy, mint egyéb társulati olvasmányaink, világiak kezébe ne kerüljön. Ha tehát a nővérek lakásából kiviszik, sehol se tegyék le, hanem olvasás előtt és után tartsák maguknál.

S most indulj utadra szerény lapocska, kopogtass be nővéreink házaiba; add át az előljárók üdvözlétét, ápdold a szívekben a szent hivatáshoz való törhetetlen ragaszkodást. Légy kedves nővéreinknek hűséges tanácsadója, vezetője, mindig segíteni kész társa, barátja. Kísérjen Isten és a szeplőtelen Szűz áldása és lengjen feletted szent Alapítóink alázatos, egyszerű szelleme, minden akadállyal szemben győzedelmeskedő szeretete!

Lelkünk megszentelése.

„Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkének pedig kárát vallja. (Máté 16, 26.)

A lelkiélet megalapozása.

Az angolnak három jelszava van: egészség, rendszeresség, megelégedés. E jelszavak megvalósítása a lelkiéletben elsőrendű fontossággal bír. Az egészséges lelkiélet erős küzdelmekre képesít anélkül, hogy kimerülne, anélkül, hogy idő előtt kidölnék; az ilyen lélek nem üvegházi virág, mely a szabad levegőre kerülve csakhamar fonnyad, hanem erőstörzsű növény, mely dacol szélvésszel, viharral; nekünk is meg nem roppanó lelkesedéssel kell küzdenünk hivatásunk harcáiban, az élet jó és rossz változataiban egyaránt. Az egészséges lelkiélet adja meg a lelki harmóniát, mely nemcsak erősít, de lelkesít is; ilyen a fehér lelkületű, nyilthomlokú, derűskedélyű hősök csapata, kik az Úr zászlaja alá sereglettek, hogy ne csak küzdjenek, hanem győzzenek is, s a diadalmas hit fonja egykor homlokukra a győzelmi babért.

A rendszeresség a lelkiélet époly fontos és elengedhetetlen kelléke; ez állandóságot biztosít s számúzi a

kapkodást, a szertelen kedélyhullámzást, a túlzásokat a lelkiéletben, melyek azzal a veszéllyel járnak, hogy a hiúság érdekében feltünőségekre pályáznak; az ilyen lelkület lehangolt, kedvetlen, ha nem beszélnek róla, ha munkásságát észre nem veszik. Isten is csodás rendszert létesített a teremtett dolgokban, és épen a rendszer hirdeti az ő bölcsességét. Gondoljunk csak pl. az égi testek bámulatos rendszerére; mindegyik határozott körpályán futja meg útját, terjeszti a kisebb-nagyobb fényt, amint Isten adta neki; ekkép valósítják meg Isten terveit, ki mindeneket önmagáért teremtett. A rendszeresség a lelkiéletben éppen így hirdeti Isten dicsőségét, ellenben a rendszertelenség a felozlás, a bomlás, a züllés csiráját rejti magában.

Ahol megvan az említett két kellék, onnan nem fog hiányozni a meglegedettség sem, mint a két első tényezőnek velejárója. Ahol pedig megvan a meglegedettség, ott kedvvel dolgoznak, ott a munka öröm, a fájdalom édes jutalom, mert ott csakugyan édes az iga, könnyű a teher. A meglegedettség hiánya lelkiháborításokat szül; már pedig a hullámzó lélek épügy, mint a hullámzó víztükör, torzképet ad; pedig a zsolttáros szerint: „Ránk van jegyezve Uram orcád világossága.“ Ez kétszeresen áll Krisztus jegyeseiről. Tehát torzképek azok nem lehetnek; azok lelkét az élet össze nem rongyolhatja; az ő birodalmukban virág nyílik, mely széppé, kellemessé teszi az életet, s az örvények fölött is harmonikus, dalos lelke lesz Krisztus jegyeseinek, mert illő, hogy ne rabszolga módjára, kénytelen-kelletlen szolgálja Urát, hanem odaadással, szeretettel, készségesen.

Lelki küzdelmeiben biztos súlypontot neki a hiten kívül, a helyes lelkiismeret fog adni; azért szükséges, hogy kellő tudással bírjon a lelkiismeret ügyes-bajos

dolgaiban, kérdéseiben; szükséges ez azért is, hogy útbaigazításul szolgálhasson azoknak, kik lelki kétségeikben hozzáfordulnak tanácsért. Az irgalmas nővér csak a beteg test gyógyításához értsen s a profán tudományok közléséhez, hanem értsen a lélek sebeinek ügyes kezeléséhez is, nehogy helytelen diagnózis folytán a lélek sebét elmergesítse.

Miért is az alábbiakban kiterjeszkedünk mindazon hasznos tudnivalókra, melyek a lélek helyes vezetéséhez feltétlenül szükségesek. — Segédforrásokul Lehmkuhl, Aertnis, Liguori sz. Alfonz, Noldin, Berardi erkölestanaik kívül P. Fructuosus Hockenmaier: „Der beichtende Christ“, című könyvét használom fel; ez utóbbinak művét iparkodom a kidolgozásban is folyton szem előtt tartani s követni.

* * *

A legelső kérdés, mely feleletre vár, mi a bűn? — A bűn Isten törvényének készakarva való megszegése.

Isten törvénye alatt nem csupán azokat kell értenünk, melyeket Isten maga adott, hanem mindazon törvényeket, melyeket a jogszerinti egyházi és világi előljárók adnak Isten nevében.

Bűnt csak az követ el, ki tudva, akarva, szándékosan követi el azt. Ehhez pedig szükséges, hogy legalább némileg, legalább homályosan, ha nem is egész világosan, tudatára jöjjön annak, hogy tette tiltott, bűnös; tehát a dolog bűnös voltának ismerete szükséges ahhoz, hogy valaki bűnt kövessen el, s ha szabadakarrattal elköveti azt, vétkezik. — Pl. Valaki pénteken feledékenységből húst eszik, nem vétkezik, mert akkor nem tudta, hogy nem szabad húst ennie; ha valaki csütörtökön tévesen azt hiszi, hogy péntek van, s ily meggyőződéssel mentő ok nélkül húst eszik, vétkezik,

mert úgy tudta, hogy nem szabad húst ennie; vétkezett, mert lelkiismerete ellen cselekedett. — A bűn ugyanis a lelkiismeret tiltó vagy parancsoló szavának megszegése.

Vagy ha a gyermek valamit elkövet a VI. parancs ellen, de nem ismeri fel azt bűnnek, nem vétkezik, mert hiányzott a kellő ismeret. — Ezért írja Liguori sz. Alfonz: „Nem vagyunk kötelesek azon szabadoságokat, azon illetlen játékokat meggyónni, melyeket gyermekkorunkban követünk el, mikor azok bűnös voltát még fel nem ismertük. És az a körülmény, hogy ezt vagy azt rejtekhelyen, titokban követte el valaki, az még nem biztos jele annak, hogy az bűnös tett volt.“

Megtörténhetik, hogy valaki bünt követ el dacára annak, hogy a vétkezés pillanatában nem gondol arra, hogy amit tesz, az véték lesz. Pl. Valaki szokásból Isten nevét tiszteletlenül kiejli; tudatában van annak, hogy ez bűnös szokás, és hogy ő ebből kifolyólag ismételtlen is tiszteletlenül fogja kiejteni Isten nevét, ha le nem tesz e szokásáról; mivel pedig nem törekszik letenni e szokását, vétkezik, mert lelkiismerete is figyelmezteti őt, hogy kötelességet mulaszt, ha megmarad továbbra is azon szokásban. Ez esetben tehát fennforog a bűn esete akkor is, ha nem is jutott eszébe a tett elkövetésekor, hogy vétkezik; mégis mivel előre látta, hogy a rossz szokásban való megmaradása miatt az Isten nevét újra ki fogja mondani tiszteletlenül, bünt követ el; ha semmiképen sem, még homályosan sem látta volna előre ezt, úgy nem volna vétke.

Tehát ha valaki rosszat tesz, nem öntudatosan, nem szándékosan, de mégis öntudatosan megtűri azon okokat, melyekről előrelátja, hogy azok az Isten törvényének megsértésére vezetnek, ez esetben a nem szán-

dékos és nem tudatosan elkövetett ily áthágásai az isteni törvénynek, bűncselekményt képeznek.

A bűn lehet halálos vagy bocsánatos; az előbbi Isten parancsának súlyos, nagy dologban való megszegése és pedig a tett és annak nagyságának teljes tudatával, teljes ismeretével egyrésztől, másrésztől teljes szabadakarral. Ha tehát a parancs tárgya nem fontos, vagyis nem nagy dologra vonatkozik, hanem kisebb jelentőségűre, vagy pedig ha fontos ugyan a parancs, de annak fontosságáról nem volt teljes öntudatom, vagy ha a parancs tárgya fontos is, s teljes öntudattal szegtem is meg, de mégsem teljes szabadakarral — nincsen halálos vétkem. Csak akkor vétkezik valaki halálosan, ha tudja, hogy az, amit elkövetni akar, súlyos bűn, és mégis teljesen szabadakarral követi el.

Fontos, nagy jelentőségű lehet valamely dolog vagy magában véve, vagy pedig a körülmények folytán válhatik fontossá, nagyjelentőségűvé valamely dolog, mely magában véve nem az. Így pl. Istent káromolni, hamisan esküdni, nagyobb értéket ellopni, embertársunkat súlyosan megbántani — ezek már tárgyuknál fogva, tehát már magukban véve is súlyos dolgok; ha tehát ezek körül vétkezik valaki teljes öntudattal, teljes szabadakarral, úgy halálos bünt követ el, ha valami súlyosbító körülmény nem is járul hozzá.

A magában véve — tehát tárgyánál fogva — nem fontos, nem nagy jelentőségű dolog azzá válhatik, ha súlyos botrányt okoz, vagy pedig, ha az a dolog valamely halálos bűn elkövetésének közeli veszélyével van kapcsolatban.

Hivatásunk munkaköre.

„A megfeszített Úr Jézus szeretete
lelkésit minket.” (II. Kor. 5, 14.)

ÁTMENET.

Mit ír a tapasztalt Prudenciána nővér
a kis Primitiva nővérnek?

Kedves Nővérem!

Fogadja szívből jövő köszönetemet kedves leveléért, melyet még a szeminárium szent csendjében és magányában írt. Ki sem mondhatom, hogy mennyire örültem becses sorainak, mert látom, hogy még nem feledkezett meg rólam s még mindig ugyanazon gyermeki bizalommal van irányomban, mint akkor, midőn szívében a sz. hivatásnak első sugarai mutatkoztak, midőn először vallotta be nekem, hogy szeretne sz. Vince leánya lenni. De még nagyobb öröm tölti el szívemet, mikor drága levelének sorain át belepillantva szép lelkébe látom, mily komolyan végezte szemináriumát s most mily nemes komolysággal fogja fel szent hivatását.

E komoly felfogásnak fényes bizonyítéka levelének ezen pár sora: „Mint boldog, szép álom, úgy mult el a szemináriumi év, s most íme, ki kell lépnem a működés terére s ezzel bizonyára a nagyobb harcok mezejére is. Istenem, hogy fogom megállani helyemet a rendes kórházi életben! Lelkiismeretem nem vádol ugyan; Isten kegyelmével erőmhöz képest iparkodtam jól végezni szemináriumomat, az előljárók is, — úgy veszem észre, — eléggé meg voltak velem elégedve, de azért mégis úgy félek, hogy nem leszek elég erős, hogy nem tudom megőrizni mostani jó szellememet.”

Kedves nővérem, higgye el, hogy ezen sorai valósággal meghatottak. Íme tehát, — gondoltam magamban, — íme, ő is fél ettől az átmenettől a rendes életbe egészen úgy, mint én is félttem! Szemináriumi feljegyzéseimben szinte szórul-szóra találok az Ön szavait. Elgondolkodtam kissé a dolgon s — úgy hiszem — maga a jó Isten adta nekem a gondolatot, hogy válaszevelemben épen erről az átmenetről írjak és szerény tapasztalataimat közöljem. Írok elsősorban ezen átmenet fontosságáról s azután arról, mit kell tennie, mire kell vigyáznia, hogy ezen átmenet ne ártson mostani jó szellemének.

Ön tehát fél ettől az átmenettől. Kedves nővérem, adjon hálát a jó Istennek ezen félelemért, mert e félelem a jó Isten nagy kegyelme és fontos sugallata, amelyben mintegy azt mondja Önnek: Nővér, vigyázz! most vigyázz különösen, mert az átmenet a szemináriumból a rendes kórházi életbe csakugyan nagyon fontos és veszélyes lépés.

Fontos volt mindenesetre a szeminárium maga, mert hiszen ott rakta le lelki életének alapjait, ott sajátította el sz. Vince igazi szellemét: jó szeminárium nélkül jó irgalmas nővért képzelni sem lehet, de nem kevésbé fontos az átmenet ideje is, mert mit használna a jó szellem, ha azt megint elveszítenők. És lássa, épen ezért veszélyes az átmenet, mert ha az ember nem vigyáz, könnyen elveszti azt a jó szellemet, amelyet a szemináriumban sok imával és fáradsággal elsajátított.

Szomorú szívvel gondolok azokra a nővérekre, akik a szemináriumban nagyon buzgók voltak, az előljárók alig győzték őket eléggé dicsérni, és íme, a rendes életben mégis ellanyhultak, sokszor egészen elromlottak. És talán a kilépettek szomorú névsorában is találunk olyanokat, akik a szemináriumban buzgóságuk-

kal, pontosságukkal másoknak példaképpül szolgáltak. Ugyan hogy történik mégis ilyen szerencsétlenség? Csakis úgy, hogy a szemináriumtól kilépve, nem vigyáztak magukra, elvesztették a jó szellemet és ezzel együtt sokszor a sz. hivatást is.

Az átmenet mindenütt nagyon fontos, a lelki dolgokban épúgy, mint a természeti jelenségekben. Ha meleg szobából hideg levegőre lépünk, hát bizony nagyon könnyen meghülünk. Ha az ember meleg poharat hirtelen hideg vízbe márt, a pohár megreped. Vagy nézze azt a zsenge, kis virágot ott a melegágyban. Amíg a melegágyban marad, nagyon szépen nő, de ha átteszik a nagy kertbe, idegen talajba, élesebb levegőre, bizony nagyon kell vigyázni, mert különben elhervad, elpusztul. A szeminárium a jó szellem melegágya, a nyílt kert az élesebb levegővel pedig a kórház számos, nagy veszélyeivel; nagyon kell tehát vigyázni, hogy az átmenet ne ártson jó szellemünknek.

Oh! az a sz. Vince atyánk hogy tudta, hogy értette ezeket a dolgokat! Más rendalapítók a szeminárium után azonnal meg szokták engedni a sz. fogadalmakat. Nem így sz. Vince. Mivel tudta, hogy a mi sz. hivatásunk sok tekintetben eltér a többitől, hogy sz. hivatásunkban sokkal több veszélynek vagyunk kitéve, mint a tulajdonképeni szerzetesnők, a sz. fogadalmakat csak öt év letelte után akarta megengedni. Ez az öt év az átmenet, a „próba”-ideje. Minek a próbája? Annak, vajjon a nővér nemcsak a szeminárium sz. magányában, hanem a kórházi élet sok szórakozottsága és veszélye közt is meg tudja-e őrizni jó szellemét. A szemináriumtól újonnan kikerült nővér még nem igazi irgalmas nővér. Megkapja ugyan a sz. ruhát, de még nem tudni, meg fogja-e azt becsülni, nem fog-e szégyent hozni erre a sz. ruhára? Lelkében, — ha jól végezte a

szemináriumot, — megvan a jó szellem, de nem tudni, vajjon ez a jó szellem megállja-e majd helyét a kórházi élet szenvedéseiben és kísértéseiben is? Igazi irgalmas nővér csak akkor lesz, ha a kórházban, árvaházban, iskolában sz. hivatásunk akármilyen foglalkozásában is tud buzgó, lelki életet élni s ha a foglalkozásainkkal járó veszélyek nem tudják megingatni erős, alapos, kipróbált erényét.

Lássa, kedves nővérem, ez az átmeneti időnek a fontossága, ezért fél minden jó nővér ettől az átmenettől. Mit tegyen tehát, hogy ez az átmenet ne árthasson mostani jó szellemének?

A sz. hivatásban töltött hosszú évek tapasztalatából, magam és mások megfigyeléséből látom, hogy a fiatal nővéreket működésük első éveiben főképen három nagy veszély szokta fenyegetni.

Az első veszély az imában való lanyhulás. Tagadhatatlan, hogy az imában való buzgóság és pontosság a szemináriumban sokkal könnyebb, mint a kórházban. A szemináriumban lehetetlen nem érezni, hogy ott fő az ima, az áhítatgyakorlatok. Munka van ugyan ott is, de csak azért, mivel az ember mindig, szünet nélkül még sem imádkozhatik. A kórházban ellenben elsőnek látszik a munka és kötelesség; csak itt-ott szakíthatunk magunknak néhány percet az imára is. Ilyenképpen azután közeli a kísértés, hogy a nővérben mindig erősebb lesz a Márta és gyengébb a Mária.

A szemináriumban minden összeszedettséget, áhítatot lehel: a központiház jó szelleme, a szeminárium szent csendje, a zavartalan lelki béke, a társnővérek jó példája, a gyakori olvasmányok és konferenciák stb. szívünket folyton a jó Istenhez emelik és elősegítik a vele való egyesülést. Egész másképp áll a dolog a kórházban. A sok munka és gond, a sok nehézség, melyet

főképp kezdetben lapasztalunk, a sok látott és hallott dolog emléke és ezer egyéb dolog, mind szórakoztatják, mintegy szétszedik, széthordják lelkünket úgy, hogy igazán fáradságába kerül, míg az ember ezen szétszört lelket megint össze tudja szedni és Istenhez terelni.

A szemináriumban minden gyakorlat közös, egyik-től sem maradhatunk el feltűnés nélkül. A kórházban ellenben sokszor jutunk oly helyzetbe, hogy a közös imában nem vehetünk részt; már pedig pótolni az imát mindig nehezebb, mint azt rendszeren és közösen elvégezni. Hiányzik sokszor a jó példa is. Egyszer meglátogattam egy házat, a hol 25 nővér között csak hat vett részt a közös imában, a többi vagy el volt foglalva, vagy pedig elhanyagolta. Ilyen körülmények között bizony nagy lelki erőre van szükség, hogy az ember minden imakötelességét elvégezze, egy imát se hanyagoljon el; különben folyton sülyed s végre egészen elveszti az ima szellemét.

Pedig arról nem is kell szólnom, — azt már a szemináriumban nem egyszer hallotta, — hogy mily gyászos következményei vannak az ima elhanyagolásának; ima nélkül lehetünk jó ápolónők, de jó irgalmas nővérek soha. Ima nélkül tetszhetik munkánk az orvosoknak, kielégítheti a beteget, de Istennek sohasem fog tetszeni s őt sohase fogja kielégíteni.

Azért, kedves nővérem, ha meg akarja őrizni a szemináriumi jó szellemet, vigyázzon elsőbben arra, hogy szívében ki ne aludjék az ima szelleme és az áhitatgyakorlatokban való pontosság.

Becsülje a munkát is, mert hiszen minden, engedelmisséggel végzett munka szent, de még jobban viselje szívén az imában való pontosságot és buzgóságot, mert ez még fontosabb; Jézus is azt mondta, hogy az imádkozó Mária választotta a jobbik részt.

Saját hibájából, tehát hanyagságból soha a legkisebb imát se hanyagolja el.

Munkáit és egyéb teendőit iparkodjék úgy rendezni és beosztani, hogy a közös imagyakorlaton mindig résztvehessen. Ha a közös ima idejében engedelmségből más munkát kellene végeznie, iparkodjék az első szabad percet felhasználni, hogy az elmulasztott imát minél hamarább pótolja.

Legyen főleg pontos a nem közös imák végzésében, amelyeket feltűnés nélkül lehetne elhanyagolni pl. az óráimák, a rózsafüzér, a háromórai imádás stb., mert a tapasztalat mutatja, hogy az ellanyhulás épen ezeknél szokott kezdődni. Végezze jól különösen az elmélkedést, a szentséglátogatást, a sz. gyónásra és sz. áldozásra való előkészületet és hálaadást, mert ezek a lelki élet sarkpontjai.

Tartson havonként egyszer elmélkedést az imában való buzgóságról, amelyben alaposan megvizsgálja, nem hanyatlott-e e tekintetben.

A második nagy veszély, mely a fiatal nővért működésének első éveiben fenyegetni szokta, a testvéri szeretet csökkenése és elvesztése. Ön talán csodálkozik azon, hogy midőn a legnagyobb veszélyekről írok, épen a testvéri szeretetet is említtem. De nem fog csodálkozni később, ha majd a rendes kórházi élet terén több és nagyobb tapasztalatai lesznek. Akkor be fogja látni, hogy a lelki élet egyik legfontosabb tényezője épen a testvéri szeretet. Amint ima nélkül nincs buzgóság, úgy szeretet nélkül nincs boldogság. A szerető szív minden áldozatra kész; a szerető szívnek semmi sem nehéz; könnyű neki az alázatosság, az engedelmisség, a nélkülözés, a munka, az önmegtagadás; a szerető szív valósággal röpül a tökéletesség útján. A szeretetlenség ellenben egészen megbénítja a szívet, boldogtalanná

teszi és kiöl belőle minden törekvést és áldozatkészséget. Nincs tehát nagyobb kötelességünk, mint megtanulni a testvéri szeretetet, mely nélkül a sz. hivatásban boldogok nem lehetünk.

Már pedig az igazi testvéri szeretet csak most, a kedves kórházi életben fogja megtanulni, kedves kis nővérem. Mert az a szeretet, melyet eddig a szemináriumban gyakorolt, alig mondható igazi testvéri szeretetnek.

Lássa, ott a szemináriumban mindnyájan szinte egykorúak voltak. Az egyenlő kor pedig rendkívül elősegíti és megkönnyíti a testvéri szeretetet, mert egyenlő gondolkodást, érzést és viselkedést szül. A kórházban a legkülönbözőbb korú, következőleg különböző gondolkodású, kedélyű, természetű nővéreket fog találni. Az egyik beteges, a másik már egészen ideges lett a sok munkától. Ilyenekkel élni, alázatos szeretetben élni, az már sokkal nehezebb. Egy anya azt mondta nekem: „Különös dolog, hogy a kis testvérek sokkal jobban tudják egymást szeretni, mint a nagyok; minél nagyobbak lesznek a gyermekek, annál jobban hal ki szívében a testvéri szeretet.” Sajnos, ez bizony sokszor reánk is áll.

Ott a szemináriumban mindnyájan buzgók, törekvők és még gyengéd lelkiismeretűek voltak, hiszen más nővért nem is túrnának ott az előljárók. A rendes életben bizony sokan elvesztik ezt a gyengéd lelkiismeretet, elvesztik különösen a testvéri szeretet terén. Az talán a legszomorúbb a mi gyönyörű szép sz. hivatásunkban, hogy vannak köztünk ilyen nyughatatlan, zavart esináló nővérek, akik a testvéri szeretet megsértésén oly könnyen túlteszik magukat és megnehezítik az egyetértést és a boldog testvéries együttélést. Ilyenek mellett nem könnyű az élet és nem könnyű különösen

a szeretet gyakorlása. Pedig ilyeneket is kell szeretnünk, sőt ez az igazi testvéri szeretet, mint Jézus maga mondta: „Mert ha azokat szeretitek, kik titeket szeretnek, mi jutalmatok lesz? Nem teszik-e ezt a pogányok is?” Igazi szeretet az, ha én azt is tudom szeretni, azzal is tudok békében élni, aki nem jó hozzám, akinek a természete nem felel meg az enyémnek.

Ott a szemináriumban alig volt alkalom, hogy a szeretetet jelentékenyebb dolgokban megsértsék. Ott minden úgy ki volt szabva, úgy ki volt mérve, hogy mindenki tekintet nélkül a másikra szépen, nyugodtan járt a maga útján és végezte a maga munkáját. Mily egész másképp áll a dolog a kórházban! Hányféle kellemes és kellemetlen munka és tisztség található ott! Hányszor szorul az egyik a másik segítségére! Hányszor fordul elő, hogy az egyiknek a lanyhasága, feledékenységé miatt a másiknak kell ártatlanul szenvednie; szóval hány alkalom van ott mindenféle irigységre, vetélkedésre, féltékenykedésre, szeretetlen, ellen-szenves gondotokra, megszólásokra, türelmetlenségre, haragra! Mondhatom, hogy a testvéri szeretet igazi szemináriuma csak a kórházban vagy egyebütt a működés terén kezdődik.

Ezért nagyon fontos, hogy épen az a fiatal nővér tanulja meg jól a szeretet gyakorlását ott is, ahol ez a szeretet nehéz, sok türelmet, nagy áldozatokat követel. Legyen meggyőződve, kedves nővérem, hogy ha egyszer elhagyná a szeretet gyakorlását, elhagyná boldogságának forrását is. A szeretetlenséggel rálépne arra az útra, amelyen élete folytonos belső és külső bosszankodás, folytonos küzködés és tusakodás, folytonos boldogtalanság lenne.

Szívlelje meg tehát nagyon következő jóakaró, igaz szeretettől áthatott tanácsaimat.

Legyen nagyon alázatos és tanulékony a többi, különösen az idősebb nővérekkel szemben; fogadja el tőlük szívesen a jótanácsot, legyen érte hálás és ne érzékenykedjék, ha egyik-másik valamire figyelmezteti, valamiben megint. Éljen abban az alázatos meggyőződésben, hogy ez az alárendeltség jogos és igazságos, hiszen a legfiatalabb a legtapasztalatlanabb. Meglássa, hogy épen ezen alázatosságával nyeri meg a többiek szívét, becsülését és szeretetét. Ez a szerény alázatosság a fiatal nővérnek legszebb és legvonzóbb ékessége. Ellenkezőleg, semmi sem oly visszataszító, mint ha már a fiatal nővér is kevély, gögös és magáratartó.

Óvakodjék a szeretet első megsértésétől, mert a szeretetlenség olyan mint a tűz: terjed és nő: olyan, mint a láncszemek: egyik baj vonzza a másikat. Bárcsak lennének szűzek nemcsak a tisztaságban, hanem a szeretetben is.

Ne panaszkodjék a sok munka miatt. Nem tudom mennyire igaz a dolog, de már többször hallottam, hogy a fiatal nővérek most fáznak, húzódoznak a munkától, különösen a durvább munkától. Hát ez bizony nagy baj volna, mert ugyan ki dolgoznék sokat és szívesen, ha nem a buzgó, egészséges, erős, fiatal nővér! Ha tud másnak segíteni, segítsen szívesen; ha van alkalma mást helyettesíteni, ajánkozzék rá azonnal és mondja: én vagyok a legfiatalabb, én bírom legjobban.

Ha észreveszi, hogy valamely társnője, különösen az osztályon, ellenszenvvel van Ön iránt, oh! akkor erősítse meg szívét; gondolja: itt az alkalom az igazi szeretet gyakorlására, — és tűrjön. Ha talán igazságtalan is Önhöz, tűrjön; tűrjön mindaddig, amíg csak bírja, és ne lépjen a veszekedés, gyűlölködés útjára. Legyen meggyőződve, hogy a türelem, ha nehéz is —

sőt sokszor roppant nehéz, — mégis csak könnyebb, mint a veszekedés, tusakodás, gyűlölködés pokoli kínja. Türelemmel mindig jobban járunk, mint háborusággal. Türelemmel végre mégis csak megnyeri őt; ha ellenben feltámad ellene, tán legyőzi, de akkor a másikkal, a harmadikkal gyűl meg a baja, s végre kialakul Önről — s tán nem is joggal — az a nézet, hogy Önnek mindenkivel van baja, hogy senkivel se tud megfélni. Az ilyen türelmi próbákon bizony mindenkinek egyszerű kétszer át kell esnie, de a rosszat csak jóval lehet igazán legyőzni.

Ha Ön sért meg valakit, akár akarva, akár nem akarva, ne hagyja a sértést másnak szívében, hanem őszinte bocsánatkérés által húzza ki a tüskét minél hamarább társnője szívéből. Sokszor csekélységekben is nagy harag támad. Különösen a sz. áldozáshoz ne menjen soha szeretetlen szívvel, mert a legm. Oltáriszentség a szeretet Szentsége, a szentáldozás a szeretet lakomája.

Ha észreveszi, hogy a házban, amelybe küldték, pártoskodások vannak, különösen a szolgálónővérrel szemben, ne tartson egyik párttal sem. A pártoskodás mindig rossz; sem az egyiknél, sem a másiknál nem jár jól az ember. Legyünk mindig a sz. szabályok, a szeretet pártján.

Szeretnék még, kedves nővérem, a harmadik nagy feladatról szólni, de már indul a posta. Majd erről legközelebb!

Addig is imádkozzék értem, ki Jézus és szeplőtelen édes Anyja szeretetében vagyok

legesekélyebb

Prudenciána nővére.

a k. sz. m. l. a sz. b. sz.

Nevelés-oktatás.

Hagyjátok a kisdedeket hozzám jönni!

A XVIII. század nyolcvanas éveiben 30-40, java-
korukat meghaladott, részben már öszülő férfiak cso-
portja gyülekezett Münster német város egyik lágas
épületében. Az őszi hónapokban nap-nap után elfoglal-
ták helyeiket egy nagy kerek asztal körül és szinte
gyermeki áhítattal csüngtek egy magas, szikár alak, egy
apostoli lelkülettel megáldott férfiú szaván, aki hiva-
tásos kötelmeikre oktatta őket.

Néptanítók, mint akkor nevezték, iskola-mesterek
voltak valamennyien s a miniszter megbízásából, de
az isteni Mester küldetésével oktatta őket az ihletett
pedagógus: Overberg Bernát.

Kérdések és feleletek gyors egymásutánban válta-
koztak és a négy-öt órás előadás végeztével a hallottak-
at fontolgatva, lelkesedéstől égő tekintettel vallották
be a mester meglett tanítványai, hogy eddig ugyan nép-
tanítóknak tartották magukat, pedig nem is tudták, mi
az igazi tanító!

Kedves nővérem! te is tanító, nevelő vagy talán,
vagy legalább ezzel bíztak meg: jöjj tehát, foglalj helyet
velem együtt az elmúlt századok tanítói koszorújában;
hallgassuk velök együtt figyelemmel, mire oktat Over-
berg mester, mi az ő felfogása magasztos hivatásunk
felől.

„Tanítók, nevelők! — gondoljátok meg s fontol-
gassátok elmétekben minél gyakrabban, mily tisztelet-
reméltó és felelősségterhes a tanítói, nevelői feladat,
melyet be kell töltenetek! Ennek megvilágosítására
szolgáljon e néhány gondolat:”

„Néptanító vagyok. Isten meghívott, a hatóság
megbízott, a község azért tart, esküöm kötelez, hogy
tanítsam az igazságot, hogy neveljek igazi bölcsességre
és istenfélelemre nem csupán egy-két-három gyermeket,
hanem egész osztályt, iskolát . . . *Minél több a gyermek,
annál nagyobb a felelősség!*”

„Néptanító vagyok. Tehát mindazon szülők helyét
pótolnom kell, akik hozzám küldik gyermekeiket; szel-
lemileg atyjok, anyjok legyek a reámbízottaknak. A
szülők segítségére kell lennem gyermekeik nevelésében
és tehetségemhez képest pótolnom mindazt, amit saját
hibájukból vagy hibájukon kívül elmulasztottak gyer-
mekeik oktatásában és fegyelmezésében . . . *Mily atya-
szívevel, mily anyai gondossággal kell tehát bírnom!*”

„Néptanító vagyok. A község faiskoláját bízták
reám s annak jövődő gyümölcsét tették le kezembe.
Mennyi jót várhat joggal mindenki fáradságomtól! A
szülők engedelmes gyermekeket, a béradók hűséges ese-
lédeket, a hitszónok tanulókat, figyelmes hallgatókat,
a hatóság készséges, tevékeny alattvalókat, a község jó
munkásokat, értelmes gazdákat, békés szomszédokat,
egyetértő házasségeket, gyermekeik üdveért aggódó
szülőket vár tőlem. Isten buzgó tisztelőit, Üdvözítőnk
hűséges követőit, a menny dicső lakói jövődő társai-
kat és boldogságuk részeseit az én törekvésemtől vár-
ják. Hivatalomnál fogva mindehhez én rakjam le az
alapot. *Nem érdemli-e ez meg a kellő fáradságot, s hogy
minden időmet és összes erőmet arra szenteljem, hogy
ily nagy várakozásnak megfelelhessenek?*”

„Néptanító vagyok. Isten a reámbízott gyermekek-
nek mintegy *látható őrzőangyalává* rendelt. Nekem is,
miként *szent angyalainak, megparancsolta*, hogy kedves
gyermekeinek üdvére gondot viseljek, s *őket úgyszólván
kezeimen hordozzam, nehogy kőbe üssék lábukat.*”

(90. Zs.) Tisztem a szent őrzőangyalok tisztéhez hasonló; ők az Isten kedvenceit oktatják és vezetik az üdvösség útján, — ez az én feladatomban is; de amit ők láthatatlanul tesznek, azt nekem láthatólag kell tennem. Az ő tanítványaik az enyéim is; — s mily tanítványok! Nem földi királyok és fejedelmek gyermekei; származásuk még magasabb: atyjok a királyok Királya, az örök, végtelen, imádandó Felség, s ők szeretett gyermekei. Azzal tüntetett ki az Atya, hogy kiskorú szereteinek tudtára adjam magas származásukat, nagy méltóságukat; megismertessem velök atyjokat, az imádandó mennyei Atyát és szentséges, üdvözítő akaratát; hogy hirdessem nekik a dicsőség országát, melyet kezdettől fogva készített számukra; mintegy az én ajkammal oktatja, az én kezemmel vezeti őket szentségre, üdvösségre. *Nem kell-e magamnak is szentlenni, hogy Isten kezében alkalmas eszköz lehessenek anyjainak megszentelésére?*“

„Néptanító vagyok, azaz: oly kincsnek megőrzését bízták reám, mely a föld összes mulandó kincseinél többet ér. Azon kincs ez, melyet Urunk és Üdvözítőnk szentséges vére árán szerzett, amelyért nem átalott odaadni életét. Ez a kincs az ártatlan, megtisztult és megszentelt gyermeklélek, amelyben Isten képemása eredeti szépségében tükröződik. Legtöbb tanítványom lelke ilyen kincs!“

„E kincset meg kell őriznem, hogy el ne vesszen; Isten e képemásának gondját kell viselnem, hogy szeplőbe ne szennyezze, s ha mégis megtörténnék, újra megtisztuljon. Hisz, ha földi király bízna reám ékkövekkel kirakott tiszta aranyba foglalt képét, hogy ahhoz tolvajkezek, szenny és romlás ne férközzék, nem gondoznám-e nagy éberséggel és óvatossággal, hogy e halandó ember élettelen képe el ne vesszen, meg ne sérüljön?“

Lehetek-e tehát eléggé éber, gondos és óvatos, hogy minden ékkőnél és aranyból becsesebb, Üdvözítőnk drága vérével tisztára mosott, szent halálával megvásárolt kincset, a dicsőség Királyának eleven, halhatatlan képemását, melyet úgy szeret, sértetlen tisztaságban megőrizzem?“

„Néptanító vagyok. Tehát: a Szentlélek élő templomait bízták reám és lelkemre kötötték azok felügyeletét. E megszentelt templomokat, az Isten Lelkének és kegyelmének sokkal méltóbb és igazibb hajlékait, mint az emberkezek által emelt összes templomok, amelyekben szentséges jelenléte még csodálatosabban nyilvánul meg, mint egykor Salamon templomában gőz és tűz által, — ezeket tisztogassam és őrizzem meg tisztán mindattól, ami Isten szentségének visszatetszhetnék, hogy örömmel lakozhassék benne. Ha tiszta kendőt piszkos kézzel érintünk, nem szennyezzük-e be? Lehet-e szennyes kézzel valamit tisztára mosni? *Mily tisztán kell magam minden bűnös szennytől megőriznem, hogy tanítványaimban Isten szent templomát tisztán megtarthassam!*“

„Néptanító vagyok. Tehát hivatalomnál és hivatásomnál fogva, esküvel tett ígéretemnél fogva sok tapasztalatlan és meggondolatlan fiatal zarándoknak vagyok vezetője és kalauza azon a veszélyes úton, mely hazájokba, a mennyei Jeruzsálembe vezet. Általam tudják meg, hogy itt nincs maradandó helyök, hogy e földön csak vándorok és hogy igazi hazájok az ég. Meg kell mutatnom a legrövidebb és legbiztosabb utat, figyelmeztetnem a sok széles és keskeny mellékútra; a jó úton előttük kell járnom, hogy szóval és példával kedvet és bátorságot öntsek lelkükbe: hogy minden akadályt legyőzve, Üdvözítőnknek az igazságra vezető úton velem együtt állhatatos követői legyenek, hogy

vége, utazásuk szerencsés befejeztével eljuthassanak örök honukba . . . *Jaj nekem, ha vak vezetőjök, de még inkább jaj, ha rosszra-vezetőjök vagyok!*"

„Néptanító vagyok. Hivatalom tehát egyike a legfontosabb és legtiszteletreméltóbb foglalkozásoknak; hiszen mi lehetne magasztosabb hivatás, mint: *A tudatlanok tanítója igazságra és erényre, a szülőknek helyettese, annyi gyermeknek lelki atyja, anyja, a község jáskolójának művelője, Isten gyermekeinek látható őrzőangyala, Jézus vére árának megőrzője, oly sok fiatal zarándok kalauza és vezetője mennyei atyjok országába!* Mint néptanító, ennek kell lennem!"

Így oktattott a nagy pedagógus, mialatt szeme az isteniszeretet és lelkesedés tűzében égett, lángszava pedig szikrát lopott a hallgatók szívébe és csakhamar új tüzet élesztett bennük: a hivatásszeretet és lelki buzgóság tüzét, mely a tanfolyam befejeztével azon férfias elhatározás lángjában tört ki, hogy tanítói hivatásukhoz ezentúl méltókká lesznek és életök hátralevő idejét e hivatás magasztos céljának szentelik.

Kedves nővérem! Egyszerű tanítóra, nevelőre tehát ily fontos és magasztos feladat vár. — Te több vagy ennél, mert amellet, hogy tanító, nevelő vagy, még a Szeretet leánya: Isten leánya is vagy. A te tanítómestered, még többet kíván tőled s gyönyörűen fejezi ki ezt a szent szabályokban: *„Fontolja meg a tanítónővér gyakrabban, mily nagy kegyelmet nyert az égi hivatással, hogy közreműködhetik Istennel a szegény kis leányok lelki javán, akik oktatásai nélkül talán nem is üdvözülének.”*

Míg a tanítókat a község, az állam bízza meg hivatalukkal, a te hivatásod égi, egyenesen Istentől jön. Ő bízott meg, hogy a gyermekek lelki javán dolgozzál s pedig nem magadban, nem kényed-kedved szerint,

hanem Vele, az isteni Gyermekbaráttal együtt; *Istennel, a Szeretettel együtt* szabad és kell közreműködnöd, hogy a reádbízott kisdedek, iskolások, árvák, benlakók lelkét az örök életnek megmentsed, azaz: azokban az igaz keresztény életszentség alapját megvessed.

Nemcsak látható *őrzőangyaluk* vagy, de — bár halandó testben, — az ég e lakóinál is magasabb rangra hivatál meg; jegyese, szent szövetséggel eljegyzett arája vagy Annak, Aki azt mondotta egykor: *„Engedjétek hozzám jönni a kisdedeket és ne tiltsátok el tőlem, mert ilyeneké a mennyek országa!”*

A bünbeesés előtt az egész emberiség hivatalos volt az örök haza elfoglalására. Azóta csakis a Krisztus vérével megtisztult és megszentelt lelkek; de ezek között is legelső helyen az ártatlan gyermeklelkek hivatottak arra, hogy az angyali karok megritkult sorait betöltsék. — Te pedig ne csak kalauzok, vezetőjök légy ez örök célok felé vezető úton, hanem lelked isteni Jegyesével állandó, benső egyesülésben, *saját példád* vonzóerejével járj előttük és vezesd őket Annak nyomdokaiban, Aki joggal mondhatta magáról: *„Én vagyok az út, igazság és élet. Senki sem jut az Atyához, csak énáltalam.”* (Ján. 14, 6.)

Oh nővérem! Hányszoros jaj! lenne a te osztályrészed, ha ehelyett rossz példával, türelmetlen, szeretetlen, világias viselkedéssel rosszra vezetnéd őket! Hogyan tekinthetnél egykor mennyei Jegyesed, ah! most félelmetes Bírád haragvó arcába, hiszen füledben cseng az a rettenetes átok, amit már akkor szórt a megbotránkoztatóra, mikor még nem Bírád, hanem Üdvözítőd volt: *„Aki pedig megbotránkoztat egyet e kisdedek közül, kik énennem hisznek, jobb annak, hogy malomkő köttessék nyakára és a tenger mélységeibe meríttessék!”*

Nővérem! gondoldj erre gyakran, gondoldj rá mindennap, ahányszor gyermekeid körébe lépsz, ahányszor nővéröknek szólítanak, ahányszor próbára teszik türelmedet, hivatásszeretetedet. Fontolgasd magadban, írd bele jegyzőkönyvecskédbbe: „Első és legfontosabb kötelességem nem az, hogy öltöztessem, etessem, rendbentartsam, tanítsam gyermekeimet, — mindez csak másodsorban; — első, hogy *Istennel közreműködjem lelkők megmentésén* s egykor a számadás nagy napján nyugodt biztonsággal mondhassam: *„Akiiket nekem adtál, nem vesztettem el belőlők egyet sem.”*“

A csodatevő érem a nővérek kezében.

Társulatunk keletkezése óta, — tehát 200 évvel azelőtt, hogy b. e. IX. Pius pápa kihirdette a boldogságos Szűz szeplőtelen fogantatásának hitcikkelyét, — lelkesen vallotta a szent Szűz „*tiszta, szeplőtelen, bűn nélkül való, szent fogantatását.*“ Elmondhatjuk, hogy a nővérek tiszteletreméltó Alapító-anyjok buzdító példájának és oktatásainak mintegy anyatejével szívták magokba az ég szeplőtelen Királynéjának különös tiszteletét, Akinek hatalmas és szelíd kormányzása alatt immár közel három századon át élvezik a kiválasztott lelkek különös kegyelmeit, a becézett gyermekek boldogságát; mert hisz tiszteletreméltó Le Gras anya utolsó akarata szerint a kis társulat „*egyedüli anyja*“ mindenkor a szent Szűz volt és az is marad.

Az anya és gyermekek kölcsönös, édes viszonya: — szerető gondosság az egyik, hálatelt bizalom a másik

részről — még szorosabbá fűződött az 1830. év áldott napjai óta, amikor a kegyes Szűz nem elégedett meg azzal a pártfogással, melyet a Mindenható trónja előtt nyújtott szíve kedvelt leányainak, hanem dicső jelenéseiben, az egyszerű kis Labouré szemináriumi nővérrel való bizalmas társalgásaiban egészen különös módon mutatta meg, mennyire tud szeretni a szeplőtelen anyaszív.

E szeretetének soha el nem évülő ténye, soha meg nem szünő bizonyítéka, ki nem alvó lángja, legbiztosabb záloga a csodatevő érem, mellyel a „könyörgő mindenhatóság“ mintegy átruházza e kiváltságos hatalmát e talizmánnal felfegyverzett, gyenge nővérekre. Ez érmeckével kezében nem ismer az többé akadályt, csüggedést; meg nem hátrál, bármily kétségesnek lássék is a siker.

Testi, de kivált lelki bajok, betegségek gyógyulnak; a meglérések ezreit eszközli e kisdud fémlapocska a nagyhatalmú Szűz képével, felruházva az Ő ígéréteinek erejével.

Hogy a szeplőtelen Anya érmeckéje magyar tartományunkban is az irgalmas nővéreknek csodáshatású fegyvere a lélek és test elleneivel szemben, azt hálatelt szívvel akarjuk e szerény lapok hasábjain elismerni és bizonyítani és gyakrabban közlünk egynéhány különös kegyelmet, melyet a csodásérmű Boldogasszony ez igénytelen zálogával nap-nap után kieszközöl.

* * *

A gróf Hunyadi Imréné által nagylelkűleg alapított és fenntartott kéthelyi (Somogy m.) intézet szolgálónővére: Harl Terézia nővér, csodás eseményről számol be a következőkben.

Kis kórházunkban szokásban van, hogy az érkező

betegek nyakába csodás érmet teszünk, amit rendesen hálával fogadnak és áhítattal viselnek.

Nem egyszer tértek meg szeplőtelen Anyánk hatalmas közbenjárására bűneikben megvénült aggastyánok s lelkük 30-40 évi szennyétől tisztultak meg igazi bánattal és töredelemmel végzett szent gyónásban. Egyikök később sem szünt meg siratni vétkeiket s könnyek között hangoztatta: „Földhöz ragadt szegény vagyok, de 200 koronáért sem adnám, hogy meggyóntam.“

Egy alkalommal egy szegény embert hoztak be, kinek roppant nagy sérve volt. Az orvos minden lehetőtől megtett, hogy a beleket újra helyökre igazítsa, de végre is be kellett látnia, hogy minden fáradozása eredménytelen. Kijelentette, hogy nincs segítség, a szegény betegnek meg kell halnia.

Reátettük a csodás érmet és buzdítottuk szegényt, hogy teljes bizalmát a szentséges Szűz közbenjáró hatalmába helyezze, egyúttal ajánlottuk neki, hogy vegye fel a haldoklók szentségeit. Beleegyezett. Meggyónt; az Úr szent testét azonban a folytonos hányás miatt nagy aggodalmaink között csak úgy vehette magához, hogy az áldozár csekély kis partikulát vízben feloldva, nyújtott neki. Ezután hozzáfogott az utolsó kenet feladásához s ímé, e szent ténykedés alatt, — mindnyájunk csodálatára, — maguktól visszahúzódtak a kitérdült belek, a sérv megszűnt s az orvosnak ama kijelentése után, hogy a dolog előtte megfoghatatlan és csodálatos, az ember másnap teljesen egészségesen távozott a kórházból.

* * *

Hogy mily kegyes a boldogságos Szűz még a bűnben megátalkodottak irányában is, a következő eset-

ből láthatjuk, mely Máriaföldén (Torontál megye) 1913. április havában történt. Ott működő kedves nővéreink következőképen beszélnek el:

Élt községünkben egy öreg úr, aki hitében megfogyatkozván, vadházasságban élt; annyira vallástalan lett, hogy egyik batrátjával együtt megfogadta, hogy még halálos ágyán sem fog meggyónni.

Hosszú idő óta betegeskedett; állapota a tél folyamán még rosszabbra fordult úgy, hogy rohamosan végéhez közeledett. Rokonai kérték, békülne ki a jó Istennel, de erről hallani sem akart, sőt eltiltotta őket házából, mert a gyónást említeni merték.

Két nappal halála előtt egyik jámbor ismerőse jelentette nekünk e szomorú esetet és arra kért, látogatnók meg e nehéz beteget, hátha sikerül őt megtérésre bírunk, mert az ő fáradozása teljesen eredménytelen.

A boldogságos Szűz közbenjárásában bízva, ketten közülünk átmentek a beteghez, s minthogy éppen a husvétii gyónás időszaka volt, buzdították e keresztény kötelmeinek teljesítésére; azonban minden kérésre s komoly figyelmeztetésre teljesen közömbösnek mutatkozott.

Nővéreink azonban nem vesztek el bizalmukat s hazaérve, átküldötték a szeplőtelen fogantatás érmét, azon kérelemmel, hogy azt a beteg tudtán kívül, párnája alá rejtésük; egyben a plébános úrhoz siettek s arra kérték, hogy venné gondjaiba a szerencsétlen haldoklót. A buzgó lelkipásztor szomorú határozottsággal jelentette ki, hogy ott már minden hiába. „Az a szerencsétlen — úgymond, — nemcsak maga hitetlen, hanem a vallástalanságot terjesztette is; ha szentségek nélkül hal meg, nem temetjük el egyházilag, s legalább mások okulnak majd e szörnyű eseten.“

„A temetés mellékes; — vágott közbe jó szolgálónővérünk, — hanem mi lesz szegény lelkével?“ — „Na, még egyszer megkísérlem, — szólt a plebános úr, — két tanuval együtt elmegyek hozzá, hogy házasságát rendbehozzuk, de kötve hiszem, hogy meg fog térni“ — „Mi meg addig a templomba megyünk, — mondja kedves nővérünk, — és szeplőtelen Anyánkat kérjük, hogy segítsen.“

A plebános úrnak csakugyan sikerült a két tanu jelenlétében rendezni a házasságot, de a beteg a gyónásról hallani sem akart. Mikor a pap szívreható szavakkal esetelte előtte a mennyei boldogságot, a beteg maró gúnnyal e szavakkal válaszolt: „Hallja, tisztelendő úr, öt krajcárért magának adom mennyei boldogságomat; vegye meg tőlem!“ Ilyen megátalkodott lelkület vajmi nehezen tér Istenhez, — gondolá magában a plebános úr — és szomorúan távozott a betegtől.

Azonban a haldokló feje alatt nyugvó „csodás-érem“ folytatta és minden emberi remény ellenére befejezte művét: szeplőtelen Anyánk, a bűnösök menedéke, hatalmas pártfogásába vette e szegény haldokló lelkét és isteni Fiától kieszközölte teljes meglérését.

Alig mult el három óra a plebános úr távozása óta, máris komoly magábaszállás mutatkozott a betegben, majd ő maga kérte, hívnák el újból a papot, mert meg akar gyónni. A szentségek épületes felvétele után még azon éjjel visszaadta lelkét Teremtőjének.

Az egész község csodálkozott azon, hogy ez az ember meggyónt; mi pedig teljes szívünkből mondunk hálát az irgalmasság Anyjának, hathatós közbenjárásáért.

* * *

Még igen sok hasonló esetet beszélhetnénk el, hogy kedves nővéreink áhitalát és bizalmát Szeplőtelen

Anyánk iránt mindinkább fokozzuk; reméljük is, hogy kis lapunk további számaiban újra meg újra visszatérhetünk az irgalmas nővérek legkedvesebb témájára, a „csodás-érem“-nek igazán csodászerű hatásaira. Áldjuk és magasztaljuk ezért a „Nagyhatalmú Szűz“ kiváltságos anyai szeretetét a kis társulat irányában!

Kérdések — Feleletek.

1. *Szabad-e a nővéreknek a rózsafüzér imádkozását megszakítani?*

A szentséges atya Fiat Antal generális-atyánk kérésére, 1913. január 13-án tíz évre megújította azon kiváltságot, amely szerint a nővérek, kik a misszionáriusok által megáldott rózsafüzért használják, ha a szeretet cselekedeteinek gyakorlása miatt annak imádkozását meg kell szakítaniok — tehát a tized közepén is — vagy ha a megszakítás után a rózsafüzért nem folytathatják, megnyerhetik az összes teljes és nem teljes bucsúkat épúgy, mintha a rózsafüzért megszakítás nélkül és egészen elimádkozták volna.

2. *Az ebédlőben, közös étkezés alkalmával hangosan feleljünk-e az Angelus-ima verzikulusára?*

Parisi anyaházunkban az a szokás, hogy az olvasónővér első harangszóra abbahagyja az olvasást, letérdel, (illetve vasárnap feláll) és elkezd az Angelust. A többiek ülve és kezeiket összetéve, csendben imádkoznak. A verzikulusra nem felelnek, hanem maga az előimádkozó mondja a responsoriumot is: „Ut digni stb.“ és végezetül az Ament. — Kívánatos tehát, hogy mindenütt anyaházunk szokásához alkalmazkodjunk.

Szünórák.

A szent iskola.

Izabella nővér sokat hangoztatta a gyermekek előtt, hogy az iskola szent hely. Ha valamelyik gyermek csínyt követett el, így feddette meg: „Hogyan mertél ilyesmit tenni a szent iskolában!”

Egyik napon két kópé gyermek azon tanakodott, hogyan lehet aludni a szent iskolában. El is határozták, hogy még aznap megpróbálják. Mikor tehát a gyermekek mind hazamentek s az iskolát kitakarították, a padok alá bujtak el s betakaróztak a feltörülő ruhákkal.

Történetesen ez estén Izabella nővér egyik társnőjével együtt fennmaradt, s az iskolában a sürgősen bekért statisztikai kimutatások elkészítésén dolgoztak. Tíz óra után megszólal egyikök: „Kedves nővérem, menjünk le az ebédlőbe, igyunk kis kávé.”

E szavakra elfojtott nevetést hallottak. Ijedten néztek körül, de senkit sem láttak, A nevetés ismétlődött, de ekkor már kutatni kezdték a padok alját és csakhamar ráakadtak a két gyermekre, akik kócosan, piszkosan bujtak elő a rongyok alól. A nővérek szigorú kérdésére, hogyan kerültek ide, bevallották, hogy csak azt akarták megtapasztalni, hogy esik az alvás a szent iskolában.

Erős csengetés szakítja félbe a kis bűnösök vallását. Az aggódo szülők jöttek s keresték gyermekeiket. Azt hiszem el is vették kedvöket, hogy a szent iskolával további kísérleteket tegyenek.